INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer: 355

Portefeuillehouder:	P. van Dijk
Portefeuille:	Omgevingswet en -visie, -plan (inclusief implementatie)
Programma:	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.1 Ruimtelijke ordening
Datum:	15 november 2022

Onderwerp: Uitstel Omgevingswet

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:
De gevolgen van het uitstel van de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet voor:
- De bedrijfsvoering
- De financiën
- Participatie

INLEIDING
Het Koninklijk Besluit dat de eerder beoogde invoering per 1 januari 2023 regelt, is door minister De Jonge (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) ingetrokken om vervolgens een nieuw besluit in procedure te brengen met als ingangsdatum 1 juli 2023. Als voornaamste reden wordt een zorgvuldige invoering van de Omgevingswet genoemd. Er is meer tijd nodig om te oefenen, te testen en te zorgen voor extra ondersteuning bij bevoegde gezagen.

De gemeenteraad is eerder in februari 2022 door middel van een informatienota geïnformeerd over de het afsluiten van de implementatiefase en het starten van de transitiefase van het programma Implementatie Omgevingswet. Daarbij zijn of worden werkprocessen binnenkort geïmplementeerd bij de verschillende vakafdelingen.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de gevolgen van het uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor de hierboven genoemde onderwerpen.

KERNBOODSCHAP
1. Dat er wegens uitstel niet gewerkt kan worden met de 'nieuwe' instrumenten van de Omgevingswet heeft geen nadelige gevolgen voor de dienstverlening en ook niet voor de groei van de stad en de woningbouw opgave.
2. Voor de uitvoering en planning van kerninstrumenten en deelprojecten verandert er door het uitstel niets.
3. In de septembercirculaire wordt door de Rijksoverheid geld beschikbaar gesteld ten compensatie van de Invoeringskosten Omgevingswet en voor de Wet kwaliteitsborging bouw.
4. De verwachting is de implementatie van de wet in 2023 ondanks uitstel van de inwerkingtreding binnen de beschikbare middelen kan worden uitgevoerd.
5. Het uitstel heeft geen invloed op het proces om te komen tot de Lelystadse aanpak van participatie.

Toelichting kernboodschap

Ad 1. Dat er wegens uitstel niet gewerkt kan worden met de 'nieuwe' instrumenten van de Omgevingswet heeft geen nadelige gevolgen voor de dienstverlening en ook niet voor de groeit van de stad en de woningbouw opgave.

Uitstel van de inwerkingtreding betekent dat nieuwe instrumenten uit de Omgevingswet formeel nog niet ingezet kunnen worden. De instrumenten van de Omgevingswet zijn de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en de Omgevingsvergunningen. Waar mogelijk (bijvoorbeeld voor de vergunningen) wordt al wel zoveel mogelijk in de geest van de Omgevingswet gewerkt. Dat er nog niet gewerkt kan worden met de 'nieuwe' instrumenten heeft geen nadelige gevolgen voor de dienstverlening en lopende ruimtelijke procedures zoals de woningbouwproductie, de groei van de stad en de samenwerking op het gebied van Ruimtelijke Ordening met derden.

Ook onder de huidige wetgeving kunnen we gevolg geven aan versnelling van de woningbouwproductie. De dienstverlening blijft gelijk, want er verandert niets. Momenteel wordt er al gewerkt aan het verbeteren van de dienstverlening rond vergunningen. Uitstel van de inwerkingtreding betekent wel dat de verbetering van de digitale dienstverlening pas later doorgevoerd kan worden.

Ad 2. Voor de uitvoering en planning van kerninstrumenten en deelprojecten verandert er door het uitstel niets.

Het nieuwe uitstel van de inwerkingdatum biedt mogelijkheden om de puntjes op de i te zetten voor de verschillende werkprocessen. Voor de uitvoering en planning van kerninstrumenten en deelprojecten verandert er door het uitstel niets.

In bijlage 1 vindt u bij elk kerninstrument/deelproject de geactualiseerde stand van zaken en welke inzet van u wordt gevraagd in de periode van 2022-2026.

Ad 3. In de septembercirculaire wordt door de Rijksoverheid geld beschikbaar gesteld ten compensatie van de Invoeringskosten Omgevingswet en voor de Wet kwaliteitsborging bouw (hierna Wkb)

Zo blijkt uit de septembercirculaire 2022 dat Lelystad voor 2022 €746.000 ontvangt onder de noemer ‘Invoeringskosten Omgevingswet’ en €122.000 aan onder de noemer ‘Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)’. Het Rijk stelt deze middelen beschikbaar ter compensatie van de transitiekosten die gemeenten de afgelopen jaren hebben gemaakt in aanloop naar de Omgevingswet. Er volgt nog een stelselevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten opnieuw in kaart worden gebracht. Tevens wordt in de septembercirculaire 2022 aangekondigd dat gemeenten in een latere circulaire nog worden geïnformeerd over de middelen voor de jaren 2023 tot en met 2025.

Ad 4. De verwachting is dat de implementatie van de wet in 2023 ondanks uitstel van de inwerkingtreding binnen de beschikbare middelen kan worden uitgevoerd.

De extra kosten van het uitstel kunnen in zowel 2022 als 2023 gedekt worden vanuit het eerder beschikbaar gestelde project budget en de reeds beschikbare budgetten. Dan gaat het met name over inzet van extra medewerkers en kosten voor het aanpassen van procedures.

Gevolg van het uitstel voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet is dat de ‘oude’ software langer gebruikt wordt, terwijl de Omgevingsplansoftware al in gebruik is genomen om te oefenen, waarvoor ook kosten gemaakt worden. Bij de aanbesteding is rekening gehouden met mogelijke extra kosten.

Ad 5 . Het uitstel heeft geen invloed op het proces om te komen tot de Lelystadse aanpak participatie.
Participatie is breder dan alleen de Omgevingswet. Het uitstel van de Omgevingswet biedt een mooie kans om vóór de inwerkingtreding participatie goed in te bedden in de organisatie. Maar de vraag naar een vorm van participatiebeleid, waarin staat hoe we participatie organiseren bij de gemeente blijft urgent. Want los van de Omgevingswet blijft de hoeveelheid participatievraagstukken stijgen. Met alle ambities die Lelystad heeft als het gaat om bijvoorbeeld verduurzamen, groeien en het betrekken van inwoners neemt het aantal projecten alsmaar toe waarin participatie een belangrijke rol speelt.

Verder heeft dit uitstel geen invloed op het proces om te komen tot de Lelystadse aanpak participatie.

VERVOLG
U zult middels een raadssessie worden geïnformeerd over de Omgevingswet.

Bijlagen
Bijlage 1: overzicht deelprojecten met geactualiseerde stand van zaken en gevraagde inzet college en raad 2022-2026.